

Astăzi, Vineri, 19 Aprilie, 2024

Sf. Cuv. Ioan de la Lavra Veche; Sf. Sfințit Mc. Pafnutie (*Denia Acatistului Bunei Vestiri*)

Isaia 45

11 Că așa zice Domnul Dumnezeu, Sfântul lui Israel, Cel ce le-a făcut pe cele ce vor fi: – Voi Mă întrebați despre fiii Mei și despre fiicele Mele, și voi Îmi porunciți asupra lucrului mâinilor Mele?¹

12 Eu am făcut pământul și pe omul de pe el, Eu cu mâna Mea am întărit cerul și tuturor stelelor le-am dat porunci.

13 Eu l-am ridicat să fie rege cu dreptate, și toate căile lui sunt drepte; el va zidi cetatea Mea și robia poporului Meu o va întoarce fără răscumpărare și fără daruri, zice Domnul Atotțiitorul.

14 Așa zice Domnul Atotțiitorul:² – Egiptul s'a trudit pentru Tine, iar mărfurile Etiopienilor și Sabeenii cei înalți la statură vor trece de partea Ta și vor fi robii Tăi și'n urma Ta vor merge legați în cătușe și la Tine vor ajunge și Ție Ți se vor supune și Ție Ți se

¹ Semnul întrebării e impus de context.

² Text mesianic în care, o dată mai mult, se poate urmări ambiguitatea voită, deliberată, studiată, a limbajului profetic.

vor ruga, pentru că Dumnezeu este în Tine și'n afară de Tine nu este Dumnezeu.³

15 Că Tu ești Dumnezeu, dar noi n'am știut-o,⁴ Dumnezeul lui Israel, Mântuitorul.

16 Toți potrivnicii Lui vor fi rușinați și înfrunțați și'ntru rușine vor umbla. Voi, insulelor⁵, înnoiți-vă pentru Mine!

³ Traducerile după T. M. pun aceste ultime două stihuri între ghilimele, ca fiind cuvintele supușilor lui Cyrus: „Nu este Dumnezeu decât la tine; alții nu există, nici un alt dumnezeu”. În LXX, existența secvenței „pentru că” nu permite o astfel de intervenție. Sf. Chiril al Ierusalimului tâlcuiește: Iată încă o mărturie asupra dumnezeirii lui Hristos! Citiți acest text al lui Isaia și vedeți că Fiul este Dumnezeu, avându-L în Sine Însuși pe Dumnezeu Tatăl. Același lucru, în esență, se spune la Ioan 14, 11: „Eu sunt întru Tatăl și Tatăl întru Mine”. Sau la Ioan 10, 30, Fiul nu spune: „Eu și Tatăl Meu una sunt”, ci: „Eu și Tatăl Meu una suntem”, ceea ce înseamnă că noi nu trebuie să-I despărțim, dar nici să facem vreo confuzie în relația Tată-Fiul.

⁴ T. M.: „Tu ești un Dumnezeu Care Se ascunde”.

⁵ Și aici, „insule” înseamnă „neamuri” (vezi nota de la Fc 10, 5).

17 Israel e mântuit de Domnul cu mântuire veșnică: ei niciodată nu vor fi rușinați ori înfrunțați.

18 Așa zice Domnul, Cel ce a făcut cerul, Acest Dumnezeu Care Și-a arătat⁶ pământul și l-a făcut; El i-a pus rânduială, El nu degeaba l-a făcut, ci să fie locuit; Eu sunt Domnul, și nimeni în afară.

Facerea 22

1 Și a fost că după toate acestea l-a încercat Dumnezeu pe Avraam⁷ și i-a zis: „Avraame, Avraame!” Iar el a răspuns: „Iată-mă!”

2 Și [Dumnezeu] i-a zis: „Ia-l pe fiul tău cel dorit, Isaac, cel pe care-l iubești, și du-te în ținutul Moria și adu-l acolo ardere-de-tot pe un munte pe care ți-l voi spune Eu!”

3 Iar Avraam s'a sculat dis-de-diminează, a pus samarul pe asinul său și a luat cu sine două slugi și pe Isaac, fiul său; și după ce-a

---

⁶Asemenea unui artist, Dumnezeu mai întâi și-a „văzut” opera și apoi a creat-o.

⁷Episod devenit celebru prin originalitatea, dramatismul și frumusețea lui literară. Sfântul Pavel îi va acorda evenimentului și o dimensiune simbolică, Isaac prefigurând jertfa și învierea lui Iisus (Evr 11, 17-19). Iconografia ortodoxă va introduce „Jertfa lui Avraam” în pictura altarului, ca simbol euharistic.

tăiat lemnele pentru jertfă s'a ridicat și a plecat spre locul de care-i vorbise Dumnezeu.

4 Iar în cea de-a treia zi, ridicându-și Avraam ochii, a văzut locul de departe.

5 Și le-a zis Avraam slugilor sale: „Voi rămâneți aici, cu asinul; eu și băiețelul ne ducem pân'acolo, ne vom închina și ne vom întoarce la voi”.

6 Avraam a luat lemnele cele pentru jertfă și le-a pus pe umerii lui Isaac, fiul său, iar el a luat în mâini focul și cuțitul, și amândoi au plecat împreună.

7 Dar Isaac i-a grăit lui Avraam, tatăl său; i-a zis: „Tată!” Iar acesta a răspuns: „Ce este, fiule?” [Isaac] a zis: „Iată focul și lemnele; dar mielul⁸ pentru jertfă unde este?”

8 Iar Avraam a răspuns: „Dumnezeu va vedea⁹ El Însuși de mielul pentru jertfă, fiule!” Și s'au dus amândoi mai departe, împreună.

9 Iar dacă au ajuns la locul de care-i vorbise Dumnezeu, Avraam a ridicat acolo jertfelnic; a

---

⁸Înțelesul general al substantivului **próvaton** este „oaie”, dar, atunci când are o încărcătură simbolică (așa ca în cazul de față), se traduce „miel”.

⁹Același verb înseamnă „a vedea” și „a se îngriji”, dublă semnificație care pregătește cei doi termeni ai versetului 14.

așezat lemnele pe el, l-a legat pe Isaac, fiul său, și l-a pus pe jertfelnic, deasupra lemnelor.

10 Apoi Avraam și-a întins mâna și a luat cuțitul ca să-și înjunghie fiul.

11 Atunci îngerul Domnului a strigat către el din cer și a zis: „Avraame, Avraame!” El a zis: „Iată-mă!”

12 [Îngerul] a zis: „Să nu-ți ridicî mîna asupra băiatului, nici să-i faci vreun rău, căci acum știu că te temi de Dumnezeu și că de dragul Meu nu l-ai cruțat nici pe fiul tău cel iubit!”

13 Și ridicându-și Avraam ochii, a privit; și iată un berbec încurcat cu coarnele într'un tufiș. Și ducându-se, Avraam a luat berbecul și l-a adus ca ardere-de-tot în locul lui Isaac, fiul său.

14 Avraam a numit locul acela Iahvé-irè, adică „Domnul vede”¹⁰, și de aceea i se zice astăzi: „În munte Domnul va fi văzut”¹¹.

15 Și îngerul Domnului a strigat a doua oară din cer către Avraam

16 și a zis: „Juratu-M'am pe Mine Însuși – zice Domnul: de vreme ce tu ai făcut aceasta, și de

---

¹⁰Sau: „Domnul poartă de grijă” (vezi nota precedentă).

¹¹Sau: „Domnul Se va arăta”. În unul și același verset: Dumnezeu-proniator și Dumnezeu-teofanic.

dragul Meu nu l-ai cruțat nici pe fiul tău cel iubit,

17 cu binecuvântare te voi binecuvânta, iar pe urmașii tăi îi voi face numeroși ca stelele cerului și ca nisipul de pe țărmul mării, și urmașii tăi vor stăpâni cetățile dușmanilor lor;

18 și prin urmașul tău se vor binecuvânta toate neamurile pământului, pentru că tu ai ascultat de glasul Meu”.

Proverbele lui Solomon 17

17 Cel ce-și înalță casa, caută s'o dărâme, iar cel leneș la învățătură va cădea în necazuri.

18 Pentru orice vreme să ai un prieten, iar frații să-ți fie de folos la nevoie, că pentru aceasta sunt făcuți.

19 Omul fără minte bate din palme și se veselește sieși, așa cum chezașul se pune zălog pentru prietenul său.

20 Cel ce iubește păcatul se bucură de gâlceavă, iar cel cu inima împietrită nu se adună cu cei buni.

21 Omul cu limbă schimbătoare va cădea în necazuri, iar inima nebunului durere îi este celui ce o are.

22 Un tată nu se bucură de fiul lipsit de învățătură, dar fiul înțe-

lept își veselește mama.

23 O inimă veselă face viața sănătoasă, dar omului mâhnit i se usucă oasele.

24 Căile celui ce primește mită¹² nu sporesc, iar necredinciosul se abate de la căile dreptății.

25 Fața omului înțelept o citești ușor, dar ochii nebunului sunt pe la marginile pământului.

26 Fiul fără minte îi este mânia tatălui său și întristare celei ce l-a născut.

27 Nu e bine să-l păgubești pe omul drept și nu-i cuviincios să uneltești împotriva celor ce stăpânesc cu dreptate.

28 Cel ce împiedică rostirea unei vorbe grele e un om cu minte, iar omul care rabdă mult e un înțelept.

29 Când nemintosul întreabă înțelepciunea, înțelepciune i se socotește, iar cel ce face pe mutul, înțelept va fi.

Proverbele lui Solomon 18

1 Omul care vrea să se despartă de prieteni caută pricini, dar în toată vremea va fi vrednic de ocară.

2 Omul lipsit de minte nu are

---

¹²Literal: „Căile celui ce pe nedrept primește daruri în sânul său”.

nevoie de înțelepciune, că mai bine o duce cu nebunia.

3 Când necredinciosul intră în adâncul răutăților, nici nu le bagă de seamă, dar necinste și ocară vin peste el.

4 Apă adâncă este cuvântul în inima omului și râu ce tresaltă și fântână de viață.

5 Nu e bine să-i dai cinstire omului fără Dumnezeu, și nici potrivit ca omului drept să-i răpești, la judecată, dreptatea.¹³

Tâlcuire

„Sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu” (*Înțelep. Sol. 3, 1*). Iar sufletele păcătoșilor în mâna cui sunt? Mântuitorul le-a spus apostolilor că satana a stăruit să-i cearnă cum se cerne grâul, adică să-i abată de la calea cea dreaptă, să-i ia în mâinile sale și să facă ce vrea cu ei. Ca atare, toți cei care se abat de la Domnul sunt în mâinile satanei, care îi cerne și îi aruncă încotro vrea. Păcătoșii sunt tot timpul amețiți, fiindcă

---

¹³*Sfânta Scriptură* versiune diortosită după *Septuaginta*, redactată și adnotată de Mitropolit Bartolomeu Valeriu Anania

vrăjmașul îi învârte într-o parte și într-alta, nedându-le vreme să se dezmeticească; și cum bagă de seamă că vreunul din ei începe să-și vină în fire, îl zgâlțâie și mai tare, ca să i se tulbure iar capul și gândurile să i se împrăștie.¹⁴

---

¹⁴Sfântul Teofan Zăvorâtul, *Tâlcuiri din Sfânta Scriptură pentru fiecare zi din an*.